

Таким чином, можна говорити про ономастичне багатство роману В. Лиса. Доцільним вважаємо подальші спостереження над ономастиком письменника.

Список використаної літератури

1. Лис В. С. Століття Якова [Текст] / передм. О. Забужко; внутр. оформл. Т. Коровіної. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. 240 с.
2. Словник української ономастичної термінології / Уклад. Бучко Д. Г., Ткачова Н. В. Харків : Ранок – НТ, 2012. С. 256.

Оксана Негер,

кандидат філологічних наук, доцент,
Ужгородський національний університет;

Людмила Юрса,

кандидат філологічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка

КОНЦЕПТОСФЕРА РОМАНІВ Т. ПАХОМОВОЇ

Постановка проблеми. У сучасному українському мовознавстві зростає інтерес до дослідження концептосфери художнього тексту як інструмента пізнання ментального, аксіологічного та культурного простору автора. Романи Тетяни Пахомової, сучасної української письменниці, що працює переважно в жанрі історико-психологічного роману, є цінним матеріалом для вивчення особистісно-центричних і національно маркованих концептів.

Актуальність проблеми полягає в потребі глибшого розуміння ідейно-світоглядного змісту художніх текстів Т. Пахомової через призму концептологічного аналізу. Дослідження концептосфери дозволяє виявити домінантні смисли, що формують ідентичність персонажів, авторську картину світу, а також відображають суспільні запити та культурні маркери доби.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Попри помітну активізацію інтересу до творчості Тетяни Пахомової з боку науковців, дослідження її романів здебільшого зосереджуються на морально-етичній проблематиці, гендерному аспекті та історичних алюзіях [7, 2, 1]. Водночас питання концептосфери її творів, тобто системної організації ключових концептів, які

структурують смисловий простір романів, досі залишається фрагментарно дослідженим.

Мета дослідження. Метою цієї статті є окреслення концептосфери романів Тетяни Пахомової шляхом ідентифікації домінантних концептів, аналізу їх функціонування в художньому тексті, а також визначення їхнього значення для розуміння авторської моделі світу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У романах Т. Пахомової («Я, ти і наш мальований і немальований Бог», «Таємниця галицького Версалю», «Карпатське танго», «Схизматик. Діти Каїна») помітно домінують концепти *«пам'ять»*, *«віра»*, *«ідентичність»*, *«доля»*, *«війна»*, *«жіночність»*, які реалізуються як через образно-смислову тканину текстів, так і через сюжетні колізії.

Концепт *«пам'ять»* часто пов'язаний з історичними подіями (Друга світова війна, радянські репресії), які стають особистісними травмами героїв. Пам'ять функціонує як основа ідентичності та етичного вибору.

Концепт *«віра»* у романах Т. Пахомової є як релігійною категорією, так і психологічною — вірою у себе, у близьких, у майбутнє. Він слугує каталізатором дій персонажів і їхнього морального зростання.

Концепт *«жіночність»* актуалізується через глибоке осмислення жіночого досвіду, болю, жертвовності та сили. Письменниця демонструє трансформацію ролі жінки в історії й сучасному суспільстві.

Концепт *«доля»* виявляється через складні життєві випробування, які герої проходять не як жертви, а як активні суб'єкти змін, що надає текстам філософського виміру.

Концептосфера романів Т. Пахомової є поліцентричною, де кожен концепт взаємодіє з іншими, створюючи складну мережу смислових зв'язків. Це дозволяє читачеві інтерпретувати текст на кількох рівнях — психологічному, культурному, філософському.

Висновки і перспективи дослідження. Аналіз концептосфери романів Тетяни Пахомової доводить, що її художній світ є структурованим і багатовимірним, насиченим глибокими філософськими смислами. Виділені концепти функціонують як маркери авторської ідентичності, водночас

відображаючи актуальні для українського суспільства теми. Перспективним є подальше дослідження концептосфери в діяхронічному аспекті (порівняння ранніх і пізніших творів), а також у міжкультурному контексті (зіставлення з концептосферами інших українських письменниць сучасності).

Список використаної літератури

1. Городецька В. Концепт «Степ» у романі Юрія Яновського «Вершники». Філологічні студії: Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. Вип. 16. 2017. С. 317–328.
2. Мельник Л. Концепт ЛЮБОВ у романі Олени Печорної «Фортеця для серця». Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки. № 15, 2021. С. 117–123.
3. Пахомова Т. Я, ти і наш мальований і немальований Бог. Харків, 2016. 192 с.
4. Пахомова Т. «Таємниця галицького Версалю», 2017. 352 с.
5. Пахомова Т. «Карпатське танго», 2018. 336 с.
6. Пахомова Т. «Схизматик. Діти Каїна», 2021. 336 с.
7. Сібрук А., Чухліб Т. Концепт ДУША у романі Ліни Костенко «Берестечко». Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. № 41. Київ, 2020. С. 46–50.

Марина Войнова,
аспірантка кафедри
української мови та славістики,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ФУНКЦІОНУВАННЯ БІБЛІЙНИХ ІМЕН У ЕТНІЧНИХ СПІЛЬНОТАХ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ У КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

Стосунки між християнами різних обрядів і євреями можна розглядати в різних аспектах. Проте, незалежно від відмінностей у християнських течіях, їх усі об'єднує спільне походження, адже джерелом християнства є іудаїзм. Культура іудаїзму була основою формування християнської культури. Біблійні імена увійшли до християнського антропонімікону. Як зазначає Зофія